

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2013-2017) d. 27-04-2017

Mødedato Torsdag d. 27. april 2017 kl. 11:30

Mødested M5

Mødedeltagere Mads Panny, Martin Sanderhoff, Johannes F. Vesterby, Claus Clausen, Flemming Gundersen, Anna Margrethe Engbæk Schmidt, Allan Clifford Christensen

Indholdsfortegnelse

Igangsætning af planlægning for Igl sø Biogas.....	3
Ny bolig med garage på Tange Søvej 51, Tange.....	6
Ansøgning om landzonetilladelse til udstykning fra Røddingvej 8A, 8800 Viborg.....	9
Jordvold på Kløservejen 17, Sahl.....	12
Udvidelse af oplagsplads til produkthandel på Rørgårdsvej 23, Stoholm.....	14
Evalueringsrapport af miljøtilsynskampagnerne 2016.....	17
Tilsynskampagner 2017 - jf. Miljøtilsynsbekendtgørelsen.....	20
Valg af fremtidigt drivmiddel for renovationsbiler i Viborg Kommune.....	23
Endelig godkendelse af Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018.....	26
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan	28
Temadrøftelse om kommunale vandforsyningsopgaver.....	30
Fornyset behandling af sag om vandkvaliteten på Hjermind Skov Vandværk.....	31
Birkesø - sørestaurering og bidrag til cykelsti.....	33
Budgetforslag 2018-2021 - tekniske korrektioner til basisbudget for anlæg samt tidsplaner for anlæg	36
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2017 (bevillingssag).....	38
Fokusområder og effektmål for Klima- og Miljøudvalget vedr. Mål og Midler, Budget 2018-2021...	41
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget.....	42
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	43
Lukket: Ejendomssag.....	44
Lukket: Ejendomssag.....	45

Punkt 1: Igangsætning af planlægning for Iglso Biogas

17/14642

Resume

Iglso Agro og Biogas A/S har ansøgt om tilladelse til etablering af et biogasanlæg syd for Iglso. Oversigtskort er i bilag 1. Ansøgningen er i bilag 2. Biogasanlægget vil kunne håndtere mere end 100 ton biomasse pr. døgn, derfor er biogasanlægget VVM-pligtigt. Der skal udarbejdes VVM-redegørelse, kommuneplantillæg og lokalplan med miljøvurdering med dertil hørende fordebat og 8 ugers offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima- og Miljøudvalget beslutter,

1. at planlægningen inklusiv den forudgående offentlighedsfase sættes i gang som beskrevet,
2. at der afholdes borgermøde den 11. maj eller den 16. maj. Begge dage kl. 17.00 (eller kl. 19.00 i tilfælde af forudgående besøg på et biogasanlæg).

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima- og Miljøudvalget drøfter,

1. om der skal afholdes en bustur til et eksisterende biogasanlæg (evt. kl. 16.00 samme dag som borgermødet).

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at planlægningen inkl. den forudgående offentlighedsfase sættes i gang som beskrevet, og
2. at der afholdes borgermøde den 16. maj kl. 17.00

Flemming Gundersen stemte imod beslutningen, begrundet i hans principielle modstand mod biogasanlæg med gylle.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Iglso Agro og Biogas A/S har søgt om tilladelse til etablering af et biogasanlæg ved en eksisterende landbrugsejendom på Ø. Børstingvej 6 ca. 800 meter syd for Iglso. Oversigtskort er i bilag 1. Ansøgningen foreligger i form af en projektbeskrivelse og VVM-anmeldelse, da projektet er VVM-pligtigt. Se bilag 2.

Iglso Agro og Biogas A/S fik i 2016 miljøgodkendelse og landzonetilladelse til et biogasanlæg, der kan behandle op til 100 ton biomasse pr. dag. Biogasanlægget er endnu ikke opført.

Det har imidlertid vist sig muligt at skaffe mere biomasse og afsætte mere biogas, og ansøger ønsker derfor en godkendelse af et anlæg, der er behandler 400 ton pr. dag. Behandling af mere end 100 ton pr. dag udløser VVM-pligt.

De eksisterende godkendelser/tilladelser kan fortsat udnyttes uagtet den nye VVM-anmeldelse. Forvaltningen behandler desuden, uafhængigt af VVM-anmeldelsen, en ansøgning fra ansøger om at ændre de nuværende godkendelser/tilladelser, så biogassen kan afsættes til naturgasnettet i stedet for til Stoholm Fjernvarme.

Biogasanlægget skal håndtere 400 ton biomasse pr. dag fra egen og primært 4 andre husdyrproduktioner i området. Biogassen er primært baseret på husdyrgødning samt 2. generationsafgrøder, fx. majs.

Biogasanlægget vil producere 6,7 mio. m³ metan/år. Biogassen skal opgraderes til naturgaskvalitet, hvilket betyder, at man fjerner biogassens indhold af CO². Herved produceres der 3,6 mio. m³ bionaturgas, som skal sendes ind i naturgasnettet. Naturgasmængden svarer til det årlige naturgasforbrug for 3700 husstande. Til sammenligning bruger Viborg Kraftvarme 34 millioner m³ naturgas om året.

Lokalplanens afgrænsning vil være på ca. 2,8 hektar. Højden på tanke og bygninger vil være op til 22 meter. Bebyggelsen vil bestå af reaktorer, tanke, plansiloer, læssehal, flisfyr, teknikbygninger og opgraderingsanlæg.

Transporten vil foregå i tankbiler, og der vil være 23 transporter til og fra biogasanlægget pr. dag.

Bionaturgassen skal via en ny naturgasledning sendes til Stoholm, hvor den tilsluttes HMN's naturgasnet via en såkaldt M/R-station.

Alternativer

Ingen

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan for planlægningen:

Forudgående offentlighed   Medio 2017

Planforslag til vedtagelse   Ultimo 2017

Endelig vedtagelse   Primo 2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Ingen.

Juridiske og planmæssige forhold

Området er i landzone og anvendes til landbrugsformål, og der foreligger en miljøgodkendelse til et 100-ton biogasanlæg. Anlægget placeres i umiddelbar tilknytning til en eksisterende landbrugsproduktion.

Biogasanlægget ønskes opført i et område, der i kommuneplan 2013-2025 er udlagt til område med lokaliseringmulighed for biogasanlæg.

Det ansøgte projekt er omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 1, da biogasanlægget håndterer mere end 100 ton biomasse pr. dag. Anlægget er dermed VVM-pligtigt. Der skal derfor udarbejdes en VVM-redegørelse.

Nærmeste nabo til anlægget er Ø. Børstingvej 4, som ligger ca. 200 meter nord for det fremtidige anlæg, samt Vestre Skivevej 69, som ligger ca. 300 m sydvest for. Nærmeste boligområde er Iglslø, ca. 800 meter nord for placering af det ansøgte anlæg. Forvaltningen vurderer, at lugt og transport er nogle af de væsentlige forhold, som skal belyses nærmere i den videre planlægning.

Biogasanlægget ønskes opført tæt på naboskel med et beskyttet sten- og jorddige. Forholdene skal behandles i miljørapporten.

Den ansøgte lokalitet ligger ca. 400 meter øst for Iglslø Bæk, hvor der er beskyttet natur. Kvælstofpåvirkning på naturområderne er et af de forhold, der skal belyses nærmere i den videre planlægning.

Det ansøgte anlæg vil give anledning til mere transport på områdets veje. Transporter, ruter, og vejforhold skal belyses nærmere i den videre planlægning.

Biogasanlæggets afgangning af gylle og dybstrøelse vil reducere udledningen af klimagasser og skabe en vedvarende energiproduktion, som kan bidrage til målsætningen i kommunens klimastrategi om at blive en CO²-neutral kommune.

Projektet er af en sådan størrelse og karakter, at der skal udarbejdes lokalplan og et tillæg til kommuneplanen, der udlægger området til biogasanlæg.

Der skal udarbejdes en miljøvurdering af planerne ifølge lov om miljøvurdering af planer og programmer, da planforslaget antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet mht. trafik, lugt, kvælstof, landskab mv.

Miljøvurdering og VVM-redegørelse slås sammen i en miljørapport, som skal belyse de miljømæssige konsekvenser af projektet, bl.a. anlæggets indpasning og påvirkning af landskabet, trafikken til og fra anlægget, miljøpåvirkninger (lugt, støj), natur m.m. Det er bygherren, der udarbejder miljørapporten.

Såfremt planerne vedtages endeligt, kræver projektet en VVM-tilladelse og en miljøgodkendelse.

VVM-planlægningsprocessen starter med en fordebat, hvor byrådet indkalder idéer og forslag til projektet. Debatoplægget indeholder en beskrivelse af projektet og planlægningen samt hovedspørgsmål. Forvaltningen foreslår, at debatperioden fastsættes til 3 uger. Udkast til debatoplæg er i bilag 3. Samtidig høres berørte myndigheder.

Bemærkninger vil blive forelagt Klima- og Miljøudvalget til beslutning, inden VVM-redegørelsen/miljørapporten udarbejdes.

Forvaltningen foreslår, at der afholdes et borgermøde om projektet i forbindelse med fordebatten. Forvaltningen foreslår den 11. maj kl. 17.00 eller den 16. maj kl. 17.00. Der kan eventuelt arrangeres en bustur til et eksisterende biogasanlæg. I givet fald skal busturen starte kl. 16.00, og borgermødet skal rykkes til kl. 19.00.

Punkt 2: Ny bolig med garage på Tange Søvej 51, Tange

17/3150

Resume

Ejeren af Tange Søvej 51 ønsker at opføre en ny bolig med garage på ejendommen.

Boligen ønskes placeret inden for søbeskyttelseslinien for Tange Sø, der indeholder et forbud mod bebyggelse.

Kommunen skal tage stilling til, om der kan meddeles en dispensation.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at udvalget beslutter,

1. om der meddeles dispensation fra søbeskyttelseslinien og landzonetilladelse til det ansøgte, eller
2. om der meddeles afslag til dispensation fra søbeskyttelseslinien begrundet med, at det er muligt at placere den nye bolig uden for søbeskyttelseslinien

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget beslutter,

1. at der meddeles dispensation fra søbeskyttelseslinien og landzonetilladelse til det ansøgte.

Flemming Gundersen stemte imod beslutningen, idet han fandt, at der skulle meddeles afslag grundet præcedensvirkning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Ejeren af Tange Søvej 51 søger om tilladelse til at opføre en ny bolig på 213 m² sammenbygget med garage, udhus og overdækket areal på i alt 122 m². Boligen udføres med fladt tag med en byggehøjde på 4,6 m.

Den eksisterende bebyggelse udgør i alt 546 m², bestående af en bolig og et større udhus med sadeltag. Alle eksisterende bygninger nedrives, bortset fra en garage på 60 m².

Ejendommens placering ses på kortet i bilag 1.

De eksisterende bygninger og det nye byggefelt er vist på luftfoto i bilag 2.

Ansøgningen og beliggenhedsplaner ses i bilag 3 og 4.

En visualisering af den nye bolig ses i bilag 5.

Kommuneplanen

Ejendommen er omfattet af en ramme i kommuneplanen, der fastlægger anvendelsen til boligområde.

Den del af boligområdet, der ligger nærmere Tange Sø end 150 m, er endvidere omfattet af kommuneplanens retningslinie 11 om værdifulde landskaber.

Her må der ikke tillades byggeri, hvis det indebærer en forringelse af de landskabelige værdier. Byggeri, der isoleret set medfører forringelse, kan undtagelsesvist tillades, hvis projektet også indebærer tiltag, der opvejer forringelsen.

Lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Byggefeltet ligger inden for søskyttelseslinien, jf. naturbeskyttelseslovens § 18.

Bestemmelsen udtrykker et forbud mod bl.a. at bygge nærmere søer end 150 meter. Formålet med bestemmelsen er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for planter og dyr.

Kommunen kan dispensere fra forbuddet.

Ved administrationen af dispensationsbeføjelsen lægges der ifølge vejledningen til naturbeskyttelsesloven vægt på omgivelsernes karakter, således at uberørte omgivelser ved en sø administreres forholdsvis restriktivt.

Planloven

Ejendommen ligger i landzone, og projektet forudsætter derfor også en tilladelse efter planlovens §35 (landzonetilladelse). Ved administrationen lægges der bl.a. vægt på, om det ansøgte er i overensstemmelse med planlægningen.

Forvaltningens vurdering

Naturbeskyttelsesloven

Imod en dispensation taler, at det er muligt at placere den nye bolig uden for søbeskyttelseslinien, se luftfotoet i bilag 2.

Dette forhold har forvaltningen drøftet med ansøger. Ansøger oplyser, at boligen netop ønskes flyttet længere væk fra landevejen end den eksisterende bolig, og at ejerne er villige til at fjerne de på bilag 2 viste bygninger som kompensation. Skal boligen opføres uden for søbeskyttelseslinien, ønskes de eksisterende udhuse dog bevaret og renoveret.

For en dispensation kan tale, at bebyggelsen ikke efterfølgende ligger nærmere søen end før. Endvidere bliver der efterfølgende et mindre bebygget areal, og den nye bebyggelse har en mindre bygningshøjde.

Endvidere ligger ejendommen i et bebygget område og således ikke i uberørte omgivelser, hvor praksis er mere restriktiv.

Planloven

Såfremt kommunen beslutter at meddele en dispensation fra søbeskyttelseslinien, er der også behov for en landzonetilladelse for at realisere projektet.

Det taler for at meddele landzonetilladelse, at projektet er i overensstemmelse med kommuneplanrammen om boligområde.

Det ansøgte indebærer endvidere nedrivning af en større bygningsmasse end den, der opføres. Derfor kan der argumenteres for, at projektet i henhold til kommuneplanens retningslinie 11 om værdifulde landskaber netop indeholder tiltag, der opvejer den forringelse af landskabet, som alt andet lige opstår ved at opføre ny bebyggelse.

Forvaltningen vurderer på den baggrund, at projektet ikke er i konflikt med retningslinien.

Naboerne er orienteret om projektet. Der er ikke modtaget bemærkninger fra naboerne.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Tange Søvej 51 - oversigtskort

Tange Søvej 51 - luftfoto

Tange Søvej 51 - ansøgning

Tange Søvej 51 - beliggenhedsplaner

Tange Søvej 51 - visualisering

Punkt 3: Ansøgning om landzonetilladelse til udstykning fra Røddingvej 8A, 8800 Viborg

17/4970

Resume

Der er søgt om landzonetilladelse til at udstykke en ny ejendom fra ejendommen med adressen Røddingvej 8A, 8800 Viborg.

Udstykning vil medføre, at der kommer en beboelsesejendom mere i landzone, hvilket forvaltningen vurderer er i modstrid med de hensyn, der varetages ved administrationen af landzonebestemmelserne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget beslutter at meddele afslag til landzonetilladelse med hjemmel i planlovens § 35.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Landinspektørfirmaet Søren Kiildsen I/S har på vegne af ejerne af landbrugsejendommen Røddingvej 8A (matr. nr. 230d Viborg Markjorder) søgt om landzonetilladelse til at udstykke en ny selvstændig ejendom fra den nuværende landbrugsejendom.

Oversigtskort kan ses på bilag 1.

På landbrugsejendommen er der foruden et stuehus med tilhørende landbrugsbygninger, en 70 m² stor gæstebolig.

Ansøgningen indebærer at udstykke en ny ejendom med den nuværende ejendoms stuehus og de fleste landbrugsbygninger. På restparcellen ligger gæsteboligen og et nyt maskinhus, som er godkendt i 2016.

Ansøgningsmateriale fremgår af bilag 2. Det, der nu er en gæstebolig, blev i 1987 opført som teknikhus i forbindelse med en sendemast, og i 2005 blev der givet landzonetilladelse og byggetilladelse til at ændre teknikhuset til gæstebolig/værelsesudlejning.

I det aktuelle ansøgningsmateriale omtales gæsteboligen som stuehus, men stuehuset ligger rettelig på den del af ejendommen, der er søgt udstykket.

I BBR er gæsteboligen noteret som et parcelhus, hvilket ansøger også har skrevet i korrespondancen med kommunen som et argument for, at der i dag skulle være to boliger på ejendommen. Der findes ikke BBR-koder for alle typer bygninger, og der findes ikke en BBR-kode for gæstebolig/værelsesudlejning. Noteringen i BBR kan ikke give en berettiget forventning i forhold til at opnå en tilladelse efter planloven.

Lovgrundlag

Udstykning i landzone kræver tilladelse efter planlovens § 35. Formålet med landzonebestemmelserne er bl.a. at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse i landzone samt at sikre, at arealanvendelsen foregår i overensstemmelse med kommuneplanlægningen.

Ifølge landbrugslovens § 9 skal en landbrugsejendom holdes forsynet med en passende beboelsesbygning. Ved en passende beboelsesbygning forstås, at beboelsen skal have en sådan størrelse og karakter, at den kan anvendes til helårsbeboelse for en husstand med sædvanlig husførelse.

Ved nyopførelse skal beboelsesbygningen have et boligareal på mindst 120 m² for at være en passende beboelsesbygning ifølge landbrugsloven. Landbrugsloven administreres af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Forvaltningens vurdering

En udstykning af ejendommens nuværende bolig vil medføre en ekstra boligejendom i landzone. En landbrugsejendom ifølge landbrugsloven skal være forsynet med en passende bolig. Det betyder, at der ifølge landbrugsloven skal være en bolig på restejendommen, som i dag kun har en gæstebolig/værelsesudlejning.

I relation til planloven er der i dag kun én bolig på ejendommen. Til denne bolig er der foruden landbrugsbygninger også en gæstebolig (gæsteboligen kan tænkes som et anneks). Dvs. i forhold til planloven er de to bygninger (stuehuset og gæsteboligen) en samlet boligenhed, som må udvides op til i alt 250 m².

Der følger rettigheder med, når man har en bolig i landzone, herunder at man må bygge en bolig på op til 250 m² uden landzonetilladelse.

Med den kommende planlovsændring ser det ud til, at man fremover vil kunne bygge boliger på op til 500 m² uden landzonetilladelse.

Det er forvaltningens vurdering, at en udstykning vil være i strid med formålet med landzonebestemmelserne om at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse i landzone, da udstykningen vil medføre to boliger i landzone, hvor der i dag kun er én bolig og en gæstebolig/værelsesudlejning på 70 m².

Hvis der var søgt om et nyt parcelhus i det åbne land, kunne der ikke forventes landzonetilladelse. Der er en klar praksis hos kommunerne og klagenævnet i forhold til nye boliger i det åbne land. Der meddeles ikke landzonetilladelse til parcelhuse i det åbne land, da det er i konflikt med formålet med landzonebestemmelserne om at friholde det åbne land for byggeri, der ikke er nødvendig for jordbrugsdriften.

Der ville næppe være givet landzonetilladelse til en bolig uden tilknytning til jordbrugserhvervene, hvis der var søgt om det. Der bør heller ikke gives tilladelse til at ændre en bestående bygning til en ekstra bolig i landzone, blot fordi der i forvejen er en bygning.

I ansøgningsmaterialet ses det, at der er planer om at udvide den nuværende gæstebolig, hvilket også er et krav i forhold til landbrugsloven mht. at holde en landbrugsejendom forsynet med en passende beboelsesbygning. Ansøger skriver, at han formoder, at det samlede areal for beboelse i det, der i dag er gæstebolig/værelsesudlejning, skal bringes op til 130 m².

Forvaltningen finder, at en tilladelse til udstykningen vil give en væsentligt anderledes situation end i dag. Der vil blive to selvstændige boliger, hvor i hvert fald den ene skal bygges større sammenholdt med, at der i dag er én bolig med tilhørende gæstebolig/værelsesudlejning.

Hertil kommer, at udstykning i tilknytning til en landbrugsejendom kan give en risiko for miljøkonflikt.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Der er ingen kommuneplanramme for ejendommen.

Ifølge kommuneplanens retningslinje 8 om landbrug ligger ejendommen i et område, der er udpeget som et værdifuldt landbrugsområde. Området skal derfor som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som ikke er erhvervmæssigt nødvendigt for jordbrugserhvervet. I den aktuelle sag søges der ikke om byggeri eller anlæg – kun om udstykning.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

Punkt 4: Jordvold på Kløservejen 17, Sahl

17/7704

Resume

Ejeren af ejendommen Kløservejen 17, Sahl, søger om tilladelse til at etablere en jordvold langs skellet til et nærliggende boligområde. Kommunen skal behandle sagen, idet projektet kræver en landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at der meddeles landzonetilladelse efter planlovens § 35

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Ejerne af Kløservejen 17, Sahl, søger om tilladelse til at etablere en 1,6 meter høj jordvold langs ejendommens østskel. Volden agtes efterfølgende beplantet.

Ejendommens beliggenhed ses på kortet i bilag 1, og jordvoldens placering ses på luftfotoet i bilag 2. Volden placeres ca. 12 meter fra skel til de nærmeste boligparceller.

Ansøgningen begrundes med, at grundejerforeningen for boligområdet har topkappet og udtyndet et læhegn mellem boligområdet og ansøgers ejendom. Hegnet fremstår nu som meget åbent. Ansøgningen ses i bilag 3, og et medsendt foto af læhegnet ses i bilag 4.

Læhegnet ejes af kommunen, der har givet grundejerforeningen lov til foretage beskæring og udtynding. Der er i lokalplanen for boligområdet udlagt et 10 meter bredt areal til beplantningsbælte mellem boligområdet og Kløservejen 17. Der er ikke i planen nærmere bestemmelser om beplantningsbæltets udformning og vedligeholdelse.

Lovgivning

Ejendommen ligger i landzone, og etablering af en jordvold forudsætter derfor en landzonetilladelse, idet der er tale om en ændret arealanvendelse.

Naboorientering

Efter bestemmelserne herom i planlovens § 35 er naboerne blevet orienteret om ansøgningen.

Naboerne på Søndermarken 10 gør indsigelse med den begrundelse, at volden vil hindre udsyn til naturen og fungere som en væg. Endvidere udtrykkes der risiko for, at beplantning på volden kan vælte i en storm.

Naboerne på Søndermarken 12 meddeler, at de ikke har noget problem med en jordvold, såfremt volden inkl. beplantning ikke overstiger 4 meter.

Naboerne på Søndermarken 28 og 30 meddeler, at de ikke har indvendinger mod volden.

Forvaltningens vurdering

Kommuneplanen

Ejendommen ligger uden for kommuneplanens udpegning af naturområder og værdifulde landskaber, jf. kommuneplanens retningslinje 10 og 11.

Ejendommen ligger i et område, hvor skovrejsning er ønsket, jvf. kommuneplanens retningslinie 9.

Forvaltningen vurderer på den baggrund, at der ikke er landskabelige hensyn, der taler imod hverken etablering af en jordvold med de ønskede dimensioner eller beplantning på ejendommen.

Nabohensyn

Forvaltningen vurderer, at en jordvold på ca. 1,6 meters højde placeret 12 meter fra skel til naboerne ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Det er endvidere forvaltningens vurdering, at en eventuel efterfølgende beplantning på volden eller andet steds på ejendommen ikke kræver nogen tilladelse.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Oversigtskort

Luftfoto

Ansøgning

Foto fra ansøger

Punkt 5: Udvidelse af oplagsplads til produkthandel på Rørgårdsvej 23, Stoholm

17/9012

Resume

Der er ansøgt om tilladelse til at udvide autoophug-delen af en produkthandel i landzone, syd for Stoholm.

Udvalget skal tage stilling til, om den forholdsvis store udvidelse kan ske i en økologisk forbindelseslinje, og om der i givet fald skal igangsættes planlægning og VVM-screening samt udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at der meddeles afslag til den ansøgte udvidelse af oplagsplads med hjemmel i planlovens § 35, stk. 1.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Virksomheden på ejendommen blev etableret i 1991, hvor den blev miljøgodkendt til indsamling og sortering af bl.a. gammelt jern. Der blev desuden meddelt landzonetilladelse til virksomheden.

I 2001 blev virksomheden miljøgodkendt til miljøbehandling af biler. Kommunen accepterede i 2011 efter planlovens § 37 en 600 m² stor oplagsplads mellem ejendommens bygninger til miljøbehandlede biler og skrot. Kommunen afgjorde samtidig, at udvidelsen af den eksisterende produkthandel ikke var VVM-pligtig.

Inddragelse og høring

Forvaltningen vurderer, at der ikke er krav om partshøring eller naboorientering. Der er ca. 325 m til nærmeste nabobeboelse.

Beskrivelse

Ansøgning

Michael Nørris har købt ejendommen i 2016 og søger om udvidelse af virksomheden på ejendommen. Der søges om tilladelse til at inddrage en græsmark sydøst for ejendommens bygninger til oplag af miljøbehandlede biler til reservedele.

Arealets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Ansøgningsmateriale fremgår af bilag 2.

Arealet skal planeres, gøres kørefast med stabilgrus og indhegnes. Der vil blive plantet 3 rækker pil omkring arealet. Ansøger har plads til ca. 200 biler, men vil gerne have plads til ca. 700-750 biler.

Eksisterende, tidligere godkendte pladser mellem bygningerne vil også blive anvendt til reservedels- eller skrotbiler.

Lovgrundlag

Den ændrede arealanvendelse af en mark kræver landzonetilladelse, da det er i landzone.

Udvidelse af virksomhed omhandlende skrotoplagring skal desuden screenes for VVM-pligt.

Kommunen har ikke modtaget en VVM-anmeldelse endnu. Forvaltningen har ikke krævet indsendelse af VVM-anmeldelse, da det kan afvente stillingtagen til den ændrede arealanvendelse.

Planmæssige forhold

Ejendommen ligger centralt i et område, der i kommuneplanen er udpeget som en økologisk forbindelseslinje – hvilket fremgår af bilag 1.

Forbindelseslinjen forløber mellem Lånum Bæk og Smollerup med kuperede skovområder og vandhuller som naturelementer.

Her må anlægsarbejder ifølge kommuneplanens retningslinje 10 om økologiske forbindelseslinjer ikke tillades, hvis det indebærer en forringelse af de naturmæssige værdier. Anlægsarbejder, der isoleret set medfører forringelse af de naturmæssige værdier, kan undtagelsesvist tillades, men kun hvis projektet indebærer tiltag, der opvejer forringelsen. Tiltagene skal kunne forbedre levevilkårene for det naturlige dyre- og planteliv.

Forvaltningen vurderer, at opstilling af biler og især opstilling af hegn kan hindre vildtets bevægelse i den økologiske forbindelseslinje.

I medfør af planlovens § 13 skal kommunen tilvejebringe en lokalplan, før der gennemføres større bygge- eller anlægsarbejder. Det afgørende kriterium for lokalplanpligt er, om et projekt vil medføre en væsentlig ændring i det bestående miljø. I områder med særlige natur- eller landskabsinteresser forudsættes det, at der er en forholdsvis lav tærskel for lokalplanpligt.

Forvaltningen vurderer, at der er lokalplanpligt. Det er en forholdsvis stor udvidelse, og ændringen fra en mark i en økologisk forbindelseslinje til en indhegnet plads med skrotbiler vurderes at udgøre en væsentlig ændring.

Der er vedtaget lokalplaner for andre lignende virksomheder i det åbne land i kommunen: Autoophug ved Torsager, produktforretning ved Bjerring og autoophug ved Hvidding.

Hvis udvalget vurderer, at der ikke skal meddeles afslag til det ansøgte, vurderer forvaltningen, at der som minimum skal igangsættes en planprocedure for at muliggøre en offentlig debat om udviklingen i området her syd for Stoholm. Først når der i givet fald foreligger et endeligt vedtaget kommuneplantillæg og en endeligt vedtaget lokalplan, kan der meddeles en landzonetilladelse i overensstemmelse med plangrundlaget.

Forvaltningen vurderer desuden, at ansøger skal tilføje sit projekt naturforbedrende tiltag, hvis udvalget beslutter ikke at meddele afslag.

Miljømæssige forhold

Hvis udvalget beslutter at meddele tilladelse til udvidelsen, skal der laves et tillæg til miljøgodkendelsen.

Miljøkrav er ikke i sig selv til hinder for den ansøgte oplagring af miljøbehandlede biler på et grusareal som det ansøgte.

Kulturhistoriske forhold

Viborg Museum vurderer, at der kan være arkæologiske fund i jorden, da der er flere gravhøje i nærheden, og da områdets topografi tilsiger det.

Derfor skal der foretages en arkæologisk forundersøgelse, inden der i givet fald laves anlægsarbejde på arealet. På grund af arealstørrelsen skal bygherre selv betale for en forundersøgelse.

Det sydvestligste hjørne af det ansøgte areal er omfattet af en 100 m beskyttelseslinje omkring en af de gravhøje, der er i nærområdet. Gravhøjene fremgår af bilag 1.

Hvis udvalget beslutter at meddele tilladelse, skal dette hjørne som minimum friholdes, da der ikke er anført forhold, der kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 om forbud mod tilstandsændringer inden for 100 m fra gravhøje.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at beliggenheden medfører, at der ikke bør ske udvidelse af virksomheden. Virksomheden kan naturligvis drives videre inden for de rammer, der er allerede er tilladt. Alternativt kan en større virksomhed henvises til enten et planlagt erhvervsområde eller evt. til en ejendom med større, overflødiggjorte landbrugsbygninger med tilhørende udenomsarealer, der ikke ligger i et sårbart naturområde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Da der indstilles afslag, har forvaltningen ikke lavet en tidsplan for udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan. Udarbejdelse af plangrundlag vil tage et antal måneder.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

Punkt 6: Evaluering af miljøtilsynskampagnerne 2016

16/8873

Resume

Det er et lovkrav, at kommunerne skal gennemføre to årlige tilsynskampagner. Kampagnerne skal målrettes industrivirksomheder og husdyrbrug.

I 2016 var temaet for industrivirksomheder tilsyn med store olietanke, og for landbrug var temaet husdyrgødning i markstakke.

Forvaltningen har vurderet, at tilsynskampagnerne i 2016 via oplysning og dialog har medvirket til at sætte fokus på vigtigheden af at overholde lovgivningen for de nævnte områder.

Resultatet af indsatsen i forbindelse med tilsynskampagnerne skal offentliggøres en gang om året.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at resultatet og evalueringen af tilsynskampagnerne i 2016 godkendes og offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte den 28. april 2016 ([sag nr. 8](#)) to tilsynskampagner til gennemførelse i 2016 for henholdsvis industrivirksomheder og landbrug.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Kampagnetemaer 2016

Kampagnetemaerne i 2016 var:

for Industriområdet – Olietanke større end 6.000 liter

· Olietanke, som er større end 6.000 liter, skal i henhold til olietankbekendtgørelsen underkastes løbende inspektioner for at afsløre eventuelle utætheder eller afsløre tanke, som risikerer at blive utætte.

for Landbrugsområdet – Husdyrgødning opbevaret i markstak

· Forvaltningen har i forbindelse med miljøtilsyn konstateret, at der er behov for information om korrekt håndtering af husdyrgødning, der lægges i markstak. Markstakke giver også anledning til henvendelser fra borgere, der føler sig generet af dem. Kampagnen i 2016 har via oplysning og dialog sat fokus på vigtigheden af at overholde lovgivningen på området

Kampagnemål

Kampagnemålene var følgende:

Industri

· At gennemføre tilsyn med samtlige store olietanke, som er etableret på de virksomheder, som kommunen skal føre miljøtilsyn med. Kampagnen vedrørte ca. 50 virksomheder.

Landbrug

· Der blev udarbejdet informationsmateriale målrettet de landmænd, som har behov for håndtering af husdyrgødning i markstakke.

Målet var, at mere end 80 % fik læst det udsendte informationsmateriale.

Ved at udbrede viden om korrekt håndtering forventes antallet af sager om uoverdækkede markstakke m.v. at falde.

Gennemførelse af kampagnerne

Industri

· Forvaltningen har kontaktet industrivirksomheder med store olietanke for at få opdateret status for deres olietanke. Endvidere har forvaltningen kontrolleret, at de lovpligtige inspektioner af olietankene er foretaget. Data i BBR opdateres efterfølgende.

Landbrug

· Skriftligt vejledningsmateriale om korrekt håndtering af husdyrgødning i markstakke blev udsendt til relevante husdyrproduktioner.

Effekten vurderes i takt med, at husdyrbrug inden for modtagerkategorierne får tilsyn.

Evaluering af kampagnemålene i 2016

Industri

51 virksomheder var omfattet af kampagnen.

På de 51 virksomheder havde forvaltningen oplysninger om 119 store olietanke. Kampagnen resulterede i, at der blevet sløjftet 24 store olietanke, og 1 tank forventes sløjftet i allernærmeste fremtid. 15 store olietanke var ikke registreret i BBR, men det er nu foretaget.

Forvaltningen har informeret virksomhederne om, at korrekt registrering af olietanke sikres ved, at virksomhederne anmelder ændringer i tekniske anlæg gennem BOM (selvbetjeningsportalen Byg og Miljø), hvilket de i stigende grad bliver bedre til.

Kampagnen afslørede, at der ikke er indsendt inspektionsrapporter for 27 olietanke. De fleste rapporter indsendes fra de store benzinkæder. Dette har også været forventet, da de større kæder har interne procedurer, der sikrer, at der gennemføres inspektion. Dermed er det blevet mere tydeligt, at det er de mindre virksomheder, der ikke altid af egen drift får udført de periodevise inspektioner.

Opfølgning på manglede inspektion af olietanke vil ske i forbindelse med næste fysiske miljøtilsyn på virksomhederne.

Landbrug

Det udsendte informationsmateriale indeholdt et faktaark (bilag 1) om korrekt håndtering af husdyrgødning i markstak. Herudover har forvaltningen benyttet informationsmaterialet ved en del øvrige tilsyn, og det er gjort tilgængeligt på Viborg Kommunes hjemmeside.

Ved kampagnetilsynene er landmændene blevet spurgt, om de har læst materialet. Målet om, at 80 % skulle have læst kampagnematerialet, blev ikke nået. 60% af de 37 adspurgte landmænd havde læst faktaarket. Af de, som ikke havde læst det, havde over halvdelen ikke set det i deres e-Boks.

Til sammenligning havde 55% læst det udsendte materiale ved kampagnen i 2014, og 75% ved kampagnen i 2015

De fleste landmænd, som havde læst faktaarket, oplyste, at de havde fået ny viden om, hvordan husdyrgødning skal håndteres. Ved selve tilsynet i efteråret 2016 havde 40% af de landbrug, som kampagnetilsynet blev udført på, husdyrgødning i en eller flere markstakke.

På sigt forventes bedre overholdelse af reglerne for markstakke som følge af tilsynskampagnen.

Grafisk opstilling af resultatet kan ses af bilag 2.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Faktaark om husdyrgødning i markstak - endelige version

Analyse af kampagneeffekt - faktaark til landmænd

Punkt 7: Tilsynskampagner 2017 - jf. Miljøtilsynsbekendtgørelsen

17/2331

Resume

Kommunerne skal hvert år gennemføre to tilsynskampagner på landbrugs- og industriområdet.

På industriområdet laves en 2017-kampagne vedr. miljøforhold på maskinstationerne.

Kampagnerne på landbrugsområdet kommer i 2017 til at dreje sig om forebyggelse af rotteangreb.

2018-kampagnen bliver opfølgning på 2016-kampagnen vedr. håndtering af markstakke.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at de to kampagnetemaer godkendes, og forvaltningen gennemfører tilsynskampagner for de to temaer i 2017 samt for 2018-temaet for landbruget, som beskrevet i dagsordenen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Miljøtilsynsbekendtgørelsen indeholder krav om, at kommunerne skal gennemføre to årlige tilsynskampagner for industri og landbrug. Kommunen skal opstille mål for indsatsen og vurdere effekten af kampagnerne.

Inddragelse og høring

Den samlede konklusion af indsatsen i forbindelse med tilsynskampagnerne, herunder mål og effekter, skal offentliggøres en gang om året.

Beskrivelse

Kampagne for Industriområdet – Maskinstationer

Maskinstationer er den virksomhedstype indenfor industriområdet, der håndterer de største mængder af pesticider i forbindelse med de opgaver, de har for landbruget.

Maskinstationer af en vis størrelse er omfattet af kravet om miljøtilsyn.

Regionen har netop opdaget pesticidforurening fra to maskinstationer, hvoraf den ene hidtil ikke har indgået i det regelmæssige tilsyn. Disse maskinstationer er placeret i indvindingsområde for drikkevand.

Viborg Kommune vil derfor i år gennemføre en særlig indsats for at undersøge, om der er flere maskinstationer, der ikke er registreret i vores system.

Disse nye maskinstationer vil få et samlet basistilsyn i år og fremadrettet få regelmæssigt miljøtilsyn på lige fod med de registrerede maskinstationer.

Temaet skal understøtte Viborg Kommunes bestræbelser på at sikre jord og grundvand mod pesticidforureninger i kommunen. Samtidig får vi kendskab til, om der er maskinstationer, som er placeret i indsatsområder for drikkevand.

Kampagne for Landbrugsområdet – Informationskampagne om rotteangreb på husdyrbrug

Viborg Kommune har de sidste år modtaget over 3.000 anmeldelser om rotter om året.

Cirka 60 % af disse kommer fra boliger i landzonen, herunder også mange landbrug. På landbrug bekæmpes rotterne primært ved brug af rottegift. I modsætning til et parcelhus anvendes der ofte meget store mængder gift på en landbrugsejendom, da rotteangrebet typisk er mere omfattende.

Brug af rottegift har en lang række uheldige bivirkninger på vores omgivelse. Giften ophobes i de rovdyr, der bl.a. lever af rotter. Udvikling af resistens overfor gifterne er også et stigende problem.

Det har længe været kendt, at det ikke er muligt at udrydde rotterne. Ved at forebygge kan man sikre, at rotterne holdes på et minimalt niveau.

Viborg Kommune har udarbejdet flere animationsfilm, der viser, hvorledes rotteangreb på bl.a. en landbrugsejendom kan forebygges.

Formålet med kampagnen er at udbrede kendskabet til, hvordan man med simple midler kan forbygge et rotteangreb på en landbrugsejendom, og dermed være med til at reducere brugen af rottegift. Redskaberne til dette vil være animationsfilmene.

Temaet skal understøtte Viborg Kommunes bestræbelser på dels at reducere antallet af rotteanmeldelse, men også at sikre gode levevilkår for vore rovfugle og andre rovdyr, der lever af gnavere.

2018: Kampagnen på landbrugsområdet i 2018 gennemføres som en fortsættelse af en kampagne fra 2016.

Temaet var i 2016 håndtering af husdyrgødning i markstakke. Der blev udarbejdet et faktaark, som blev sendt til de landbrugere, der vurderes at have behov for viden om emnet. I 2018 vil der blive fokuseret på nogle af de landmænd, der blev informeret via faktaarket om håndtering af husdyrgødning i markstak.

Kampagnen gennemføres i januar og februar 2018, da der i disse måneder er flest landmænd, som opbevarer husdyrgødning i markstak. Derfor er 2018-kampagnen indeholdt i dette dagsordenspunkt.

Kampagnemål

Industri

At undersøge om der findes flere maskinstationer i Viborg Kommune, der er omfattet af kravet om regelmæssigt tilsyn end de maskinstationer, der allerede er registreret.

At foretage et basismiljøtilsyn på disse maskinstationer, så det sikres, at aktiviteterne på disse virksomheder lever op til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser og dermed forebygge, at der sker forurening af jord og grundvand.

Landbrug

2017

I forbindelse med kampagnen undersøger forvaltningen, hvor stor del af landbrugerne, der har set animationsfilmene.

Forvaltningen har fastsat en succesrate på 75 %. Denne rate er sat på baggrund af de foregående års kampagner. Målet med kampagnen er at øge landmændenes bevidsthed om, hvordan landbrugerne med simple midler kan forebygge et rotteangreb.

På længere sigt er målet at nedbringe antallet af rotteanmeldelser og dermed også giftforbruget.

2018

I forlængelse af kampagnen for 2016 spørges de besøgte landmænd, om de har fået ny viden via kampagnen.

Målet med kampagnen er, at der er fokus på miljøindsatsen hos den enkelte landmand. Deraf vil øget miljøfokus medvirke til et faldende behov for håndhævelser.

Gennemførelse af kampagnerne

Industri

Der søges på Krak, De Gule Sider, CVR-registeret etc. for at finde alle maskinstationer i Viborg Kommune.

Der føres basismiljøtilsyn med de opsporede virksomheder. Det vurderes at dreje sig om 10 ekstra virksomheder, der skal have miljøtilsyn ud over de virksomheder, der skal have et basismiljøtilsyn i år.

Landbrug

2017

Udbredelse af kendskabet til filmen vil ske via kommunens hjemmeside, sociale medier og som link i de varslingsbreve, der sendes ud til de ca. 150 husdyrbrug i 2017, der skal have miljøtilsyn i 2017.

I forbindelse med tilsynet vil filmen danne baggrund for en samtale om kampagnen og skadedyrsbekæmpelse på den konkrete ejendom. Oplysningerne fra samtalen noteres ned i skemaform, der efterfølgende analyseres for at se, om kampagnemålene er opnået.

2018

Kampagnen gennemføres ved stikprøvekontrol i kommunen. 1-3 områder udvælges og gennemkøres i bil for at kortlægge, om der er uoverdækkede markstakke. Efterfølgende tages kontakt til ejerne.

Via spørgeskema indsamles data om årsagerne til, at miljøreglerne på området ikke følges. Der udføres almindelig håndhævelse ved overtrædelser af lovgivningen.

-

Alternativer

Andre temaer kan frit vælges. Eneste krav er, at det er en målrettet og koordineret indsats - typisk omkring et konkret miljøproblem eller miljøtema på industri og/eller landbrugsområdet.

Tidsperspektiv

De enkelte kampagner afsluttes i 2017 og afrapporteres efterfølgende til Miljøstyrelsen i marts 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der vil muligvis komme en udgift (1.000-5.000 kr.) for landbrugskampagnen i forbindelse med målrettet brug af Facebook.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 8: Valg af fremtidigt drivmiddel for renovationsbiler i Viborg Kommune

17/17391

Resume

I forbindelse med udbud af ny indsamlingsordning for dagrenovation fra marts 2018 bedes Klima- og Miljøudvalget tage stilling til, om kommende udbud vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation skal omfatte dieseldrevne køretøjer og evt. option på gasdrevne hybridbiler.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. om der i kommende udbud vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation fortsat skal indgå option om gasdrevne hybridbiler.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der udarbejdes udbud vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation med dieseldrevne biler for 4 år med mulighed for forlængelse i op til 2 år. I udbud skal indgå option på gasdrevne biler for 6 år med mulighed for et års forlængelse. Option vedr. gasdrevne biler forudsætter enten etablering af gasstation i Viborg eller tankning i Skive.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 26. januar 2017 ([sag nr. 4](#)), at der i marts 2018 skal iværksættes ny indsamlingsordning for dagrenovation i Viborg Kommune i henhold til den gældende Affaldshåndteringsplan 2014-2019 som vedtaget i Byrådet den 16. december 2015 ([sag nr. 34](#)).

Klima- og Miljøudvalget har tidligere på sit møde den 25. februar 2016 ([sag nr. 2](#)) besluttet,

"at der i forbindelse med kommende udbud af renovationskørsel indsættes option omkring kørsel på gas og hybrid."

Klima- og Miljøudvalget har endvidere på sit møde den 29. september 2016 ([sag nr. 1](#)) drøftet mulige målsætninger i en kommende strategisk energiplan, og her blev det besluttet, at en målsætning vedr. transport skal indgå i udarbejdelsen af den kommende strategiske energiplan.

I sagsfremstillingen til mødet blev foreslået denne målsætning for transportområdet:

"Viborg Kommune vil understøtte udbredelse af ladestandere og gastankstationer ved at stille krav til drivmidler i kommunens egne biler, busdrift og renovationskørsel."

Den strategiske energiplan er fortsat under udarbejdelse.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I forbindelse med Viborg Kommunes kommende tostrengede indsamlingsordning for dagrenovation med opstart i marts 2018 skal der gennemføres EU-udbudsrunde i 2017, således at den ny indsamlingsordning kan iværksættes som planlagt. Udbuddet vil omfatte 6 års dagrenovationsindsamling med mulighed for yderligere 1 års forlængelse.

Tabel 1 viser grundlæggende oplysninger for udbuddets omfang.

Tabel 1: Grundlæggende oplysninger for udbud af dagrenovationsindsamlingen i Viborg Kommune

Antal renovationsbiler	Ca. 10
Kontraktlængde	6 år (+ mulighed for 1 års forlængelse)
FORVENTET affaldSMÆNGDE PR. År	Ca. 21.000 tons
Kørselsmængde pr. bil pr. dag	Ca. 200 km i gennemsnit

Klima- og Miljøudvalget har på sit møde den 25. februar 2016 ([sag nr. 2](#)) besluttet, at der i fremtidigt udbud for renovationskørsel skal indgå option om, at renovationsbilerne fremdrives af biogas.

I forbindelse med forarbejdet til kommende udbud har det imidlertid vist sig, at der er sket ændringer i forudsætningerne for brug af biogas som drivmiddel i Viborg Kommune.

Derfor bedes Klima- og Miljøudvalget revurdere, om der i forbindelse med kommende udbud af renovationskørsel skal indsættes option omkring kørsel på gas og hybrid.

De ændrede forudsætninger kan opsummeres som følger:

- Viborg Kommune er tidligere blevet stillet i udsigt af HMN Naturgas, at selskabet for egne midler ville stille et tankanlæg til rådighed for kommunens gasdrevne biler. Dette tilbud er imidlertid frafaldet i forbindelse med forestående organisatoriske ændringer.

Der eksisterer derfor p.t. ingen gastankanlæg i Viborg Kommune, og forvaltningen er ikke bekendt med planer om, at et tankanlæg etableres inden gennemførelse af den planlagte EU-udbudsrunde i 2017.

- Krav om driftssikker renovationskørsel med gas som drivmiddel er afhængig af en etableret lokal infrastruktur for tankning.

Forvaltningens analyse af brugen af gasdrevne renovationsbiler (se bilag 1) fastslår blandt andet, at afstanden til/fra tankanlæg og kørselsområde er afgørende for de økonomiske og miljømæssige forhold ved brug af gasdrevne renovationsbiler.

- En fastholdelse af renovationskørsel med gas som drivmiddel som option i udbuddet vil derfor skulle baseres på nærmeste etablerede tankanlæg (fx i Skive) med de konsekvenser for pris, som dette måtte medføre. Den forventede merpris for dette er skitseret under "Økonomiske forhold og konsekvenser" nedenfor.

Alternativer

En beslutning om fortsat kørsel med dieseldrift i 6+1 år vil udskyde en evt. ny beslutning om drivmidler tilsvarende. En kortere udbudsperiode med dieseldrift i fx 2-3 år kunne muliggøre en tidligere revurdering af drivmidler til renovationskørsel.

Konsekvenser heraf vil være, at der må forventes en betydeligt dyrere pris pr. år (100-150 % forøgelse) i den kortere udbudsperiode, blandt andet begrundet i en kortere afskrivningsperiode for køretøjer og andet materiel hos tilbudsgiver.

Renovationsbiler, der opererer udelukkende på el, vurderes på nuværende tidspunkt ikke at være et muligt alternativ. Bemærk, at de gasdrevne renovationsbiler omtalt i nærværende sag er gasdrevne biler med elboks til komprimator (hybridbiler). Det anbefales, at renovationsbiler ikke opererer udelukkende på gas jf. punktet "Ydeevne pr. tankning" i bilag 1.

Tidsperspektiv

Udbud af ny dagrenovationskørsel skal annonceres senest 1. maj 2017, for at den vindende tilbudsgiver kan nå at indkøbe biler og andet materiel mv. inden opstart af ny indsamlingsordning i marts 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Såfremt Klima- og Miljøudvalget ønsker, at renovationsbilerne fremover skal overgå til gasdrift (EURO VI motor) for den kommende kontraktperiode for dagrenovationskørsel (6 år (+ mulighed for 1 års forlængelse)), er det forvaltningens vurdering, at:

- Udbudsprisen må forventes at blive ca. 5-10 % dyrere end renovationskørsel med diesel (EURO VI motor) som drivmiddel under forudsætning af, at der, for andre midler, etableres et tankanlæg lokalt.
- Udbudsprisen må forventes at blive ca. 15-20 % dyrere end renovationskørsel med diesel (EURO VI motor) som drivmiddel, når der påregnes yderligere omkostninger til dækning af udgifter til kørsel til/fra tankanlæg uden for kommunen (fx Skive).

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Analyse af gas som drivmiddel i renovationsbiler

Punkt 9: Endelig godkendelse af Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018

16/56842

Resume

Planforslaget fremlægges som endeligt forslag til ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018 for Viborg Kommune”.

Tillægget danner grundlag for, at fælleskloakerede kloak-oplande i Foulum og Ørum kan omlægges til separatkloak. Derudover udtages mindre arealer af spildevandsplanen, og kloakeringen for enkelte ejendomme berigtiges i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

1. at Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018 godkendes som forelagt

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

1. at Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018 godkendes som forelagt

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget behandlede planforslaget den 5. januar 2017 ([sag nr. 10](#)), med henblik på offentlig høring.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 10. januar 2017 til den 7. marts 2017. Der er ikke modtaget høringssvar.

Beskrivelse

I henhold til Spildevandsplan 2014-2018 prioriteres en omlægning fra fælleskloak til separatkloak i forbindelse med kloakrenoveringer eller centralisering af renseanlægsstrukturen.

Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018 danner grundlag for, at en del af det fælleskloakerede opland i Ørum og Foulum kan omlægges til separatkloak. Det drejer sig konkret om følgende område:

- Burrehøjvej 11, 13, 16, 18, 20, 29, 33 i Foulum
- Marie Grubbes Vej 2 i Foulum
- Vestergade 15, 17, 25, 25A, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 40 samt del af Vestergade 36 i Ørum

Samtidig tilrettes spildevandsplanens kort del i overensstemmelse med de faktiske forhold på enkelte ejendomme.

Oversigtskort samt kortudsnit fremgår af bilag 1. Tillæg med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via dette link: [Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018](#). Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Tidsfrister for omlægning af kloak på egen grund følger retningslinjerne i Spildevandsplan 2014-2018. Grundejer har som minimum 30 måneder, fra tillægget til spildevandsplanen er endeligt vedtaget, til kloakken på egen grund skal være omlagt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Tillægget er det juridiske grundlag for:

- At de planlagte oplande kan omlægges fra fælles- til separatkloak,
- At grundejerne i de planlagte oplande kan påbydes at omlægge kloakken på egen grund fra fælles- til separatkloak,
- At de nødvendige spildevandsanlæg jævnfør planforslaget kan etableres.

Forvaltningen vurderer, at omlægningen fra fælles- til separatkloak af de planlagte kloakoplande er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018

Punkt 10: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018

17/16826

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018 for Viborg Kommune”.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018” for Viborg Kommune, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018” for Viborg Kommune, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Tillægget vedrører omlægning fra fælles- til separatkloak i Foulum og Ørum samt etablering af spildevandsledninger.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018”, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan,
- Det skal kunne påregnes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, såfremt en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014-2018” vil ovenstående være opfyldt, såfremt byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillægget.

Det drejer sig om:

- Etablering spildevandsledninger og rørbassin.
- Etablering af øvrige spildevandstekniske anlæg.

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtaget ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018”.

Alternativer

Alternativ til en overordnet principbeslutning om ekspropriationshensigt vil være, at ekspropriationshensigten vedtages for de enkelte anlægsprojekter i spildevandsplanen. En overordnet principbeslutning om ekspropriationshensigt vil forenkle arbejdsgangen ved indgåelse af frivillige aftaler, samt mindske antallet af sager, der skal forelægges byrådet.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Ekspropriation af arealer til spildevandsanlæg vil i givet fald skulle gennemføres i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kap. 8 og i overensstemmelse med proceduren i Lov om offentlige veje.

Etablering af de planlagte spildevandsanlæg er en forudsætning for, at indholdet i ”Tillæg nr. 13 til Spildevandsplan 2014 – 2018” kan realiseres.

Punkt 11: Temadrøftelse om kommunale vandforsyningsopgaver

14/43000

Resume

Klima- og Miljøudvalget har på et tidligere møde ønsket en redegørelse for kommunens rolle på vandforsyningsområdet.

På mødet den 27. april 2017 vil forvaltningen redegøre for kommunens rolle og opgaver indenfor vandforsyningsområdet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 28. maj 2015 [sag nr. 17](#) orienteret om Kommunens rolle overfor vandværkerne i Kommunen.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Redegørelse for kommunens rolle indenfor vandforsyningsområdet

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 12: Fornyet behandling af sag om vandkvaliteten på Hjermind Skov Vandværk

13/61397

Resume

Indholdet af pesticidet BAM (1,2-dichlorbenzamid) i drikkevandet fra Hjermind Skov Vandværk er faldet fra 0,20 µg/l i 2013 til 0,15 µg/l i 2016 – grænseværdien er 0,10 µg/l.

På baggrund af en afgørelse i det daværende Natur- og Miljøklagenævnet i en lignende sag anmoder forvaltningen Klima- og Miljøudvalget om at tage stilling til, om det faldende indhold af BAM giver anledning til at ændre vurdering i sagen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forvaltningen følger udviklingen af BAM-indholdet i drikkevandet, ved at vandværket i en 5-årig periode foretager en årlig analyse for det pågældende pesticid

2. at sagen vurderes igen, når den 5-årige periode er afsluttet, eller hvis en årlig prøve viser en stigning i pesticidindholdet

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 11. august 2011 ([sag nr. 121](#)), at der blev gennemført en undersøgelse af pesticider på de ikke almene vandværker, som forsyner 3-9 ejendomme.

Analyser fra 2011 og 2013 viste et indhold af BAM (1,2-dichlorbenzamid) på henholdsvis 0,19 og 0,20 µg/l i vandet fra Hjermind Skov Vandværk – grænseværdien er 0,10 µg/l.

Vandværket, som forsyner 7 ejendomme på Ulstrupvej, 8850 Bjerringbro, søgte om tilladelse til at opsætte et aktivt kulfilter til fjernelse af BAM.

Efter udtalelser fra såvel Embedslægerne og Naturstyrelsen besluttede Klima- og Miljøudvalget på sit møde den 1. maj 2014 ([sag nr. 9](#)) ikke at imødekomme ansøgningen, og det blev samtidig besluttet, at ejendommene under vandværket skulle påbydes at slutte sig til Bjerringbro Fællesvandværk.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Sagsforløb

Vandværket påklagede Klima- og Miljøudvalgets afslag på at etablere et aktivt kulfilter til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet stadfæstede i september 2014 Viborg Kommunes afgørelse.

I forbindelse med vandværkets kommentarer til kommunens bemærkninger til klagen, søgte vandværket om dispensation fra kvalitetskravene i 3 år. Der er imidlertid ikke lovhjælp til en sådan dispensation, når der er mulighed for at få andet vand af tilfredsstillende kvalitet fra andre kilder, eksempelvis ved at tilslutte sig Bjerringbro Fællesvandværk, hvilket Hjermind Skov Vandværk tidligere var gjort opmærksom på.

Forvaltningen meddelte derfor afslag på dispensationsansøgningen. Klima- og Miljøudvalget blev skriftlig informeret herom.

I en lignende sag (Fusager Vandværk) ophævede Natur- og Miljøklagenævnet i august 2014 Viborg Kommunes påbud om vandværkstilslutning, da Klagenævnet vurderede, at det stred mod Viborg Kommunes vandforsyningsplan at påbyde tilslutning til et specifikt vandværk.

Påbuddet om tilslutning til Bjerringbro Fællesvandværk blev, på den baggrund, ikke meddelt.

På baggrund af afgørelsen, og som en del af grundlaget for en fornyet forelæggelse af sagen for Klima- og Miljøudvalget, har forvaltningen haft en dialog med Hjermind Skov Vandværk om betydningen af Klagenævnets afgørelse i sagen om Fusager Vandværk for den konkrete sag på Hjermind Skov Vandværk.

I tilknytning hertil har Hjermind Skov Vandværk i marts 2015 søgt om tilladelse til at etablere en ny indvindingsboring.

Forvaltningen har skriftligt givet udtryk for, at vandværket må forvente at få et afslag på ansøgningen, da etablering af en ny boring vil stride mod såvel Klima- og Miljøudvalgets beslutning den 1. maj 2014 som Viborg Kommunes vandforsyningsplan.

Hertil kommer at vandværkets boring er 7,5 m dyb, og det er forvaltningens vurdering, at der ikke dybere findes sand- eller gruslag, der kan yde vand af betydning.

I foråret 2016 blev der afholdt møde på vandværket. Mødets formål var at drøfte det videre sagsforløb.

Formanden for vandværket påpegede, at han forventede, at BAM-indholdet er for nedadgående, hvilket han byggede på modelberegninger for BAM-forekomst i vand, der indvindes fra sandlag. På mødet blev det aftalt, at der blev bestilt en ny BAM-analyse, og at nye afgørelser i sagen skulle afvente resultatet af de nye prøver.

Nye prøver

Hjermind Skov Vandværk har fået foretaget en ny analyse for BAM i november 2016, og denne viser, at indholdet nu er på 0,15 µg/l – se bilag 1.

I sagen om vandkvaliteten på Fusager Vandværk, som Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit møde den 2. marts 2017 ([sag nr. 5](#)), bad Klagenævnet Viborg Kommune om at forholde sig til det nye analyseresultat, og om det gav anledning til at ændre vurdering i sagen.

Vurdering

BAM indholdet er faldet 25 % på 3 år. Det vurderes, at der er udsigt til, at vandkvaliteten på Hjermind Skov Vandværk kan overholde gældende grænseværdier indenfor en kortere årrække.

Alternativer

Klima- og Miljøudvalget beslutter, at Hjermind Skov Vandværk skal påbydes at forbedre vandkvaliteten inden en given fastsat frist.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

BAM-analyse - november 2016

Kortbilag - ejendomme tilsluttet Hjermind Skov Vandværk

Punkt 13: Birkesø - sørestaurering og bidrag til cykelsti

13/65684

Resume

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 11. august 2016 ([sag nr. 14](#)) at anmode forvaltningen om at få en sag på et kommende møde, hvor muligheden for cykelstiføring fra Gammelstrup til Birkesø samt økonomi belyses.

Indstilling

Direktør for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter:

- om – og i givet fald i hvilket omfang - etablering af en cykelsti fra Gammelstrup til Birkesø skal medfinansieres af overskydende anlægsmidler fra restaurering af Birkesø.
- alternativt at beslutningen træffes ved behandlingen af Klima- og Miljøudvalgets anlægsbudget 2018-2021

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget ønsker,

1. at etablering af en cykelsti fra Gammelstrup til Birkesø langs Birkesøvej skal medfinansieres af de overskydende anlægsmidler fra restaurering af Birkesø.

Mads Panny, Martin Sanderhoff og Flemming Gundersen undlod at stemme med følgende udtalelse: ”Vi er stærke tilhængere af cykelstien, som vi ønsker vedtaget. Vi undlader at stemme, idet pengene til Klima- og Miljøudvalget burde bruges til tiltag, der kan forbedre miljøet og klimaet, mens cykelstier bør finansieres af Teknisk Udvalg”.

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg besluttede på mødet den 24. februar 2016 ([sag nr. 7](#)) at godkende et cykelstiprojekt mellem Gammelstrup og en privat fællesvej på vejstrækningen mod Birkesø. Cykelstien skal anlægges for midler fra ”Grøn Ordning”, som administreres af Energinet.dk. Grøn Ordning bidrager på baggrund af økonomi fra opstilling af vindmøller til enkelte projekter, foreslået – og udført af – lokalbefolkningen, foreninger, kommunen m.v.

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 25. februar 2016 ([sag nr. 10](#)) besluttede udvalget at igangsætte detailprojekteringen af restaureringsprojektet for Birkesø med henblik på realisering af projektet i efteråret 2016.

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 26. maj 2016 ([sag nr. 15](#)) drøftede udvalget anlægsbudget samt idéoplæg. Udvalget besluttede, at sag vedr. frigivelse af anlægsmidler i 2016 til projekt vedr. kanosejls på Mølleåen ved Bruunshåb behandles på kommende møde.

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 16. juni 2016 ([sag nr. 6](#)) besluttede udvalget, at et detailprojekt for restaureringen realiseres.

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 11. august 2016 ([sag nr. 14](#)) anmodedes forvaltningen om at få en sag på et kommende møde, hvor muligheden for cykelstiføring fra Gammelstrup til Birkesø samt økonomi belyses.

Klima- og Miljøudvalget indstillede på sit møde den 1. december 2016 (sag nr. 18 (lukket sag)) til Byrådet,

at Kommunen køber arealet vest for Birkesø som aftalt med ejer til 200.000 kr. og afholder omkostninger til opdeling af matriklen, refusionsopgørelse, skøde og tinglysning af skøde på 32.700 kr.

at udgiften afholdes inden for det beløb, der tidligere er bevilget til restaurering af Birkesø, og

at kommunen udarbejder refusionsopgørelse.

Byrådet godkendte den 21. december 2016 (lukket sag) Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

På Teknisk Udvalgs møde den 1. marts 2017 ([sag nr. 14](#)) behandlede udvalget en sag om ”prioritering af cykelsti ved Birke Sø, etape 2”. Sagen blev udsat med henblik på afklaring af finansiering.

Inddragelse og høring

Forvaltningen afholdt i efteråret 2016 møde med Stoholm Borgerforening samt en lokalgruppe, som oprindeligt ønskede deletape 1 med 800 cykelsti og fortsættelse af en privat fællesvej på vejstrækningen mod Birkesø, udført. Forening og lokalgruppe ønsker nu at få prioriteret deletape 2 med yderligere 1600 m cykelsti helt til Birkesø.

Ligeledes har Stoholm Borgerforening opfordret Kommunen til, at deletape 2 bl.a. finansieres af nogle af de afsatte midler til renovering/anlæggelse af stier ved Birkesø.

Beskrivelse

Baggrund

I sommermånederne er der blandt Stoholm og Gammelstrups borgere et stor ønske om at kunne komme trafiksikkert ud til Birkesø. Mellem Stoholm og Gammelstrup er der cykelsti, men fra Gammelstrup skal der køres ad en forholdsvis smal og trafikeret vej, Birkesøvej.

Stoholm skoles elever benytter ofte Birkesø som udflugtsmål, og mange af de besøgende til Birkesø er cyklende børn og unge.

Den tidligere planlagte deletape 1 bringer de cyklende ca. 800 m mod Birkesø, hvorefter der kan køres af privat fællesvej det sidste stykke til Birkesø. Denne private fællesvej er ca. 300 m længere, end hvis man fortsætter ad Birkesøvej.

Se i øvrigt [sag nr. 14](#) fra Teknisk Udvalgs møde den 1. marts 2017 og oversigtskort på bilag 1.

Tidligere politiske tilkendegivelser

På klima- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2016 ([sag nr. 14](#)) blev muligheden for at medfinansiere etape 2 med de ca. 600.000 kr., der i detailprojektet er afsat til rekreative tiltag og anlæggelse af stier, drøftet.

Klima- og Miljøudvalget har desuden på mødet den 26. maj 2016 ([sag nr. 15](#)) drøftet muligheden for at finansiere en undersøgelse af muligheder for kanosejlads på Sønder Mølleå af et forventet overskud på anlægsbudgettet for restaureringen af Birkesø. Midlerne til restaureringsprojektet for Birkesø er frigivet, men i beslutningen indgår ikke muligheden for at anvende midlerne til en sådan undersøgelse. Der skal derfor gennemføres en ny bevillingssag.

Forudsættes det, at der bevilges 250.000 kr. til en undersøgelse af muligheder for kanosejlads på Sønder Mølleå, vil der potentielt være 600.000 kr. (oprindeligt afsat til rekreative tiltag og stier) + 1.092.300 kr. (forventet rest/overskud) = 1.692.300 kr. til rådighed til medfinansiering af en cykelsti fra Gammelstrup til Birkesø.

Birkesø restaureringsprojekt	2017	2018	2019	Total
Restbudget	1.575.000	1.000.000	0	2.575.000
Disponeret				
Arealopkøb	232.700			232.700
Færdiggørelse af restaurering	25.000	350.000	25.000	400.000
Stier, shelters mm./alternativt bidrag til cykelsti fra Stoholm	600.000			600.000
Planlagt				
Undersøgelse af muligheder for kanosejlads på Sønder Mølleå	250.000			250.000
Rest til disponering i Klima- og Miljøudvalget*	467.300	650.000	-25.000	1.092.300
Potentielt til rådighed for cykelsti				1.692.300

*: For alternative disponeringsmuligheder henvises til [sag nr. 10](#), Budget 2018-21, bilag 3 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. marts 2017.

Alternativer

At cykelstien som oprindeligt planlagt anlægges mellem Gammelstrup og en privat fællesvej på vejstrækningen mod Birkesø finansieret af ”Grøn Ordning”, og at der som en del af restaureringsprojektet for Birkesø, ligeledes som oprindeligt planlagt, laves en stitilslutning fra den private fællesvej til badeområdet ved Birkesø.

Tidsperspektiv

Såfremt deletape 2 skal anlægges, bør det af økonomiske årsager udføres sammen med deletape 1. Stien kan udføres i 2017, såfremt der opnås enighed med lodsejerne på strækningen. Der skal gennemføres en ekspropriationsbeslutning samt en bevillingssag gennem Teknisk Udvalg til Byrådet for at få frigjort midlerne fra ”Grøn Ordning”.

Midlerne til restaureringsprojektet for Birkesø er frigivet, men i beslutningen indgår ikke muligheden for at anvende midlerne til en cykelsti. Der skal derfor gennemføres en ny bevillingssag.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Driften af en eventuel ny cykelsti afholdes af politikområdet Trafik og Veje og forventes indeholdt inden for nuværende budget.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort cykelsti Birkesø

Punkt 14: Budgetforslag 2018-2021 - tekniske korrektioner til basisbudget for anlæg samt tidsplaner for anlægsprojekter (orienterings sag)

17/5267

Resume

Som et led i budgetlægningen for 2018-2021 udarbejder forvaltningen forslag til tekniske korrektioner til basisbudgettet for anlæg samt oversigt over forventede tidsplaner for de anlæg, der er budgetlagt i 2017-2021, og udvalgene orienteres om det foreløbige arbejde til møderne i perioden 24. – 27. april 2017.

Indstilling

Direktør for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager de foreløbige opgørelser over det teknisk korrigerede basisbudget for anlæg 2018-2021 samt de udarbejdede tidsplaner for anlægsprojekter til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget tog de foreløbige opgørelser over det teknisk korrigerede basisbudget for anlæg 2018-2021 samt de udarbejdede tidsplaner for anlægsprojekter til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Ingen

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

A: Basisbudget for anlæg 2018-2021

Udvalgene orienteres på deres møder i perioden 24. – 27. april 2017 om det foreløbige resultat af arbejdet med at foretage tekniske korrektioner til anlægsbudgettet (basisbudgettet).

Det **oprindelige basisbudget** består som udgangspunkt af overslagsårene, som er godkendt i forbindelse med budgettet for 2017-2020 fremskrevet til 2018-prisniveau. Hertil kommer korrektioner for eventuelle beslutninger i Byråde, fra budgettet blev vedtaget og frem til udgangen af januar 2017, som påvirker anlægsbudgettet fra 2018 og frem.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet forslag til yderligere tekniske ændringer primært med udgangspunkt i, om der er tidsmæssige forskydninger, der gør, at budgetbeløbene bør fordeles anderledes på de enkelte år for at få de mest retvisende budgetter. Samtidig er der mulighed for at foretage (mindre) beløbsmæssige ændringer, såfremt man er blevet mere præcis på projektets samlede økonomi, siden 2017-budgettet blev godkendt.

Herudover er der i basisbudgettet indregnet overførsler af de ikke-forbrugte anlægsbeløb, der forudsættes at ske fra 2016 og direkte til 2018-basisbudgettet.

Der gøres opmærksom på, at der er tale om en foreløbig status, da udvalgene har mulighed for at arbejde videre med basisbudgettet for anlæg frem til juni-møderne.

Det foreløbige resultat af de tekniske ændringer kan ses i bilag 1.

B: Tidsplaner for anlægsprojekter

For alle anlægsprojekter i 2017-2021 er der udarbejdet forventede tidsforløb for projekterne for at få et overblik over, om de oprindelige tidsplaner, der ligger til grund for budgetlægningen, følges. Resultatet for udvalgets projekter er vedlagt som bilag 2.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Der arbejdes videre med budgetforslaget for anlæg 2018-2021 frem til udvalgs mødet i juni 2017.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Basisbudget for anlæg 2018-2021 - tekniske korrektioner

Tidsplaner for anlægsprojekter

Punkt 15: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2017 (bevillingssag)

17/9446

Resume

Alle udvalg udarbejder 3 gange årligt en budgetopfølgning hhv. 31. marts, 30. juni og 30. september.

Udvalgenes opfølgninger samles efterfølgende i en fælles sag, der forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

I denne fælles sag kan det ses, om der forventes økonomisk balance for hele Viborg Kommunes regnskab.

I denne sag er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 31. marts 2017 og sammenholdt med det oprindelige og det korrigerede budget.

Overordnet set viser resultatet et mindre forbrug på driften plan, natur og miljø, og et lille merforbrug på anlæg. På forsyningsområdet er der på driften et merforbrug, mens der på anlæg er et mindreforbrug.

På forsyningsområdet skyldes afvigelserne udskydelse af implementering af ny ordning for indsamling af dagrenovation og ressourcer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2017 godkendes.
2. at rådighedsbeløbet (udgift) i 2017 på kontoen "Ressourcespande" på 17.000.000 kr. samt rådighedsbeløbet (udgift) i 2017 på kontoen "Jordhotel" på 2.030.000 kr. nedsættes
3. at udgifterne tillægges kassen i 2017 og afsættes i forbindelse med den igangværende budgetlægning for 2018-2021.
4. at anlægsbevillingen til kontoen "Etablering af ny genbrugsstation i Bjerringbro" forhøjes med 822.000 kr. med rådighedsbeløb i 2017
5. at udgiften på 822.000 kr. finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløb og anlægsbevilling på kontoen "Maskiner mv" med 795.000 kr. samt "Modtagerstation diverse" med 27.000 kr.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2017 godkendes,
2. at rådighedsbeløbet (udgift) i 2017 på kontoen "Ressourcespande" på 17.000.000 kr. samt rådighedsbeløbet (udgift) i 2017 på kontoen "Jordhotel" på 2.030.000 kr. nedsættes,
3. at udgifterne tillægges kassen i 2017 og afsættes i forbindelse med den igangværende budgetlægning for 2018-2021,
4. at anlægsbevillingen til kontoen "Etablering af ny genbrugsstation i Bjerringbro" forhøjes med 822.000 kr. med rådighedsbeløb i 2017, og
5. at udgiften på 822.000 kr. finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløb og anlægsbevilling på kontoen "Maskiner mv" med 795.000 kr. samt "Modtagerstation diverse" med 27.000 kr.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I det efterfølgende er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 31. marts 2017 og sammenholdt med både det oprindelige og det korrigerede budget.

Det korrigerede budget er det oprindelige budget korrigeret for eventuelle omplaceringer og tillægsbevillinger - herunder forventede overførsler fra 2016.

Der gøres opmærksom på, at selv om regnskab 2016 og de foreslåede overførsler af budgetbeløb fra 2016 til 2017 først behandles af Byrådet den 19. april 2017, er de forventede overførsler i talmaterialet medtaget som en del af det korrigerede budget pr. 31. marts 2017.

De overførsler, der er indregnet i det korrigerede budget i budgetopfølgningen, er således de overførsler, der er foreslået af direktionen. Måtte der ske ændringer hertil i løbet af den politiske behandling, vil som udgangspunkt både budgettet og det forventede forbrug i opfølgningen skulle justeres i forhold hertil – hvorimod de forventede afvigelser må forudsættes at være uforandret.

I sagsfremstillingen er alene redegjort for de væsentligste forventede afvigelser i forhold til udvalgets **korrigerede** budget, der er det aktuelle budget, som udvalget kan disponere inden for.

Det beløbsmæssige resultat af budgetlægningen for Klima- og Miljøudvalget kan ses i nedenstående tabel 1.

Mio. kr. (minus = indtægter)	Budget		Forventet regnskab 31. marts	Forventet afvigelse	
	Oprindeligt	Korrigeret		I forhold til oprindeligt budget (kol 1)	I forhold korr.budget (kol. 2)
	1	2	3	4	5
Drift					
Serviceudgifter					
71 Plan, natur- og miljøområdet	16,3	15,6	15,4	-0,9	-0,2
Serviceudgifter i alt	16,3	15,6	15,4	-0,9	-0,2
Anlæg	5,0	10,4	11,3	6,3	0,9
Forsyningsvirksomhed					
Drift (indtægter - udgifter)	-18,2	-18,2	-8,2	9,9	9,9
Anlæg (indtægter - udgifter)	26,1	35,5	14,8	-11,3	-20,6
Resultat forsyningsvirksomhed	8,0	17,3	6,6	-1,4	-10,7

Drift og anlæg i alt	29,3	43,3	33,3	4,0	-10,0
-----------------------------	-------------	-------------	-------------	------------	--------------

Tabel 1

Der gøres opmærksom på, at KL den 24. februar 2017 har udmeldt nye forventede pris- og lønstigninger fra 2016 til 2017 i forhold til de pris- og lønstigninger, der blev indregnet i budgettet for 2017. Generelt er der tale om lavere pris- og lønudvikling i det nye skøn. I det korrigerede budget og det forventede forbrug i tabel 1 er der taget højde for dette forventede lavere pris- og lønskøn.

Når Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler det samlede resultat af budgetopfølgningen på mødet den 10. maj 2017, vil det blive indstillet, **om** budgetterne skal nedsættes med effekten af de nye skøn for pris- og lønudviklingen, men som nævnt er dette allerede indregnet i det korrigerede budget i budgetopfølgningen.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der forventes mindre udgifter på 10 mio. kr. samlet på udvalgets område målt mod det korrigeret budget.

Herunder er de enkelte hovedområder kort kommenteret. En mere detaljeret redegørelse for afvigelser kan ses i vedlagte bilag nr. 1.

FORSYNING

På Forsyningsområdet forventes et mindre forbrug på 10,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget (brugerfinansieret), hvilket hovedsageligt skyldes, at Affaldsplanen blev udskudt yderligere i 2016 grundet regeringens udkast til ny forsyningsstrategi.

Afvigelsen påvirkes både af anlægsinvesteringer, der ikke gennemføres i 2017, på 20,6 mio. kr., men i stedet forventes primo 2018, men også af en ikke opnået driftsbesparelse, der først effektueres i marts 2018.

Da man på nuværende tidspunkt ved, at der forventes mindre forbrug på "Ressourcespande" på 17 mio. kr. i 2017 samt mindre forbrug på "jordhotel" på 2,03 mio. indstilles der, at rådighedsbeløbene nedsættes i 2017 og optages i forbindelse med basisbudgettet for 2018-2021.

Anlægsprojektet "Etablering af ny genbrugsstation i Bjerringbro" udviser et merforbrug på 822.000 kr., mens der på "Maskiner mv." forventer mindre forbrug på 795.000 kr. samt på "Modtagerstation diverse" et mindreforbrug på 27.000 kr.

I forbindelse med budgetopfølgningen indstilles der, at bevillinger og rådighedsbeløb flyttes fra de to anlæg til at dække merforbruget på "Etablering af ny genbrugsstation i Bjerringbro"

ANLÆG

Der forventes en samlet merforbrug på anlægsopgaver på 0,9 mio. kr., hvilket primært skyldes forskydninger i udgifter og indtægter mellem år på de statslige finansierede anlæg. De projekter, der ikke færdiggøres i 2017, får vi ikke indtægten fra før i 2018.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Skema med detailforklaringer på afvigelser

Punkt 16: Fokusområder og effektmål for Klima- og Miljøudvalget vedr. Mål og Midler, Budget 2018-2021

17/5211

Resume

Jf. procesplan for budget 2018-2021, som blev godkendt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. marts 2017 ([sag nr. 10](#)), fremlægges nu udkast til Mål og Midler (politiske fokusområder og effektmål).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender de fremlagte fokusområder og effektmål

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget godkendte de fremlagte fokusområder og effektmål.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Mål og midler er det budgetdokument, som samler oplysninger om, hvilke fokusområder, målsætninger/effektmål og budgetrammer, som udvalg og chefer skal styre efter på de enkelte politikområder. På dette møde drøftes fokusområder og effektmål.

Fokusområderne er de faglige og økonomiske målsætninger og indsatser, som udvalget har besluttet at sætte fokus på i 2018. De kan være udvalgt på baggrund af vedtagne politikker og strategier, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer på det enkelte politikområde. Effektmålene retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Mål og Midler, Budget 2018-2021, Klima- og Miljøudvalget

Punkt 17: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget

16/64161

Resume

I henhold til de af Byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal Byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra Byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2017

Punkt 18: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

16/64151

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 27-04-2017

Johannes F. Vesterby spurgte til renseanlæg i Skals.

Claus Clausen spurgte til bekæmpelse af råger.

Chef for Natur og Vand, Jørgen Jørgensen, orienterede om:

- Projekt ved Sdr. Mose. Udvalget behandler en sag på kommende møde.
- Der er afsat 100.000 kr. på budgettet i 2017 til brugerråd for Viborg Naturpark.
- Problemstillinger vedr. mountainbikere og andre brugergrupper i Undalslund.

Sagsfremstilling

-

Punkt 19: Lukket: Ejendomssag

15/11489

Punkt 20: Lukket: Ejendomssag

16/33322